

[Christiani.]

forskellige. De kan variere fra 50 Tønder Kartoffler pr. Tønde Land til op mod et Par Hundrede pr. Tønde Land. Det er derfor ogsaa rigtigt, naar det i Bemærkningerne til Lovforslaget siges, at man maa antage, at 150 Tdr. Kartoffler pr. ha er et Tal, som kan ventes væsentligt forøget, og jeg vil i høj Grad haabe, at det maa lykkes for vore Kartoffelavlere, hvor som helst disse Fabrikker nu maatte blive anlagt, for det første at finde det rette Materiale, de rigtige Sorter, thi det er dog Udgangspunktet, og dernæst den rigtige Behandling af Kartofflerne, saaledes at Udbyttet pr. ha kan komme til at staa i et nogenlunde rimeligt Forhold til det meget betydeligt større Udbytte, som man for Øjeblikket opnaar i de Egne i Udlandet, hvor Kartoffeldyrkningen er særlig specialiseret — jeg tænker her paa Holland og Tyskland —, og hvor der ligger Fabrikker, som giver sig af med at fremstille Kartoffelstivelse.

Det siges endvidere i Lovforslagets Bemærkninger, at man tænker sig en Pris af 3 Kr. pr. 100 kg leveret ved Fabrikken, og de Dyrkere, jeg har talt med, mener, at med denne Pris kan man med Fordel og Udbytte forøge de tilsaæde Kartoffel-Arealer. Jeg vil paa den anden Side sige, at det er en Pris, der efter det nuværende Prisniveau er saa ringe, at der, naar Avlerne virkelig mener at kunne komme igennem med den, dermed er skabt et ganske overordentlig sundt og godt Grundlag for Fremstilling af Kartoffelstivelse til en rimelig og god Pris. Jeg kan huske, at vi ved Aarhundredets Begyndelse regnede ud, at med de Priser, der den Gang gjaldt for Kartoffelstivelse, kunde Kartofflerne udbringes til 2 Kr. pr. Tønde, og naar vi sammenligner det daværende Prisniveau med det nuværende, kan det ikke siges, at 3 Kr. er for høj en Pris — endsige en urimelig Pris. Jeg kunde ønske — og jeg gaar ogsaa ud fra, at det er Meningen —, at dette skal være en Minimalpris, og at der saa gennem de Bestemmelser, som maatte blive truffet vedrørende selve Lovens Forvaltning, bliver Mulighed for, at Kartoffelavlere med stigende Konjunkturer kan faa et større Udbytte.

Naar der nu bliver Tale om Anlæg af disse 5 Fabrikker, som den højtærede Handelsminister har tænkt sig, vil der jo hertil medgaa en betydelig Mængde Maskiner, og jeg vil da gerne have Lov til at sige, at det selvfølgelig er overmaade vigtigt, at Fabrikkerne, for at man kan naa det bedst mulige Resultat, bliver indrettet saa gunstigt

og moderne, saa økonomisk virkende som overhovedet muligt; det vil igen medføre, at Maskinerne og Fabrikernes Anlæg i det hele skal være, hvad jeg vil kalde virkelig moderne: up to date. Vi er naturligvis ikke herhjemme forsynet med Special-Fabrikker til Fremstilling af saadanne Maskiner, men der er flere af vore Fabrikker, som har interesseret sig for dette Spørgsmaal, ikke alene i den Periode, hvor vi havde de mange Fabrikker her i Landet, under Krigen eller lige efter, men ogsaa senere, og som staaer i nøje Forbindelse med Udlandets store Specialfabrikker. Jeg har den Tro, at det ved en Udvikling af dette Samarbejde vil være muligt, dels at faa de bedst mulige Maskiner fra Udlandet i de Tilfælde, hvor vi ikke selv er i Stand til at fabrikere dem, dels at fremstille en meget stor Del af Maskinerne paa de hjemlige Fabrikker, som jeg her har omtalt. Jeg vil haabe, at der til sin Tid vil blive tænkt herpaa.

Naar nu Spørgsmaalet om Anlæg af disse Kartoffelmelsfabrikker er blevet rejst, er det jo, fordi man ønsker at udvide Mulighederne for det danske Landbrugs Indtjeningsevne gennem Opdyrkning af de nævnte Arealer med Kartoffler. Det drejer sig kun om en 5 pCt.s Forøgelse af det allerede eksisterende Kartoffelareal, og det er jo ikke saa overordentlig meget; jeg kunde have ønsket, at det havde drejet sig om langt større Arealer, og dette saa meget desto mere, som vor Mulighed for at afsætte Landbrugsvarer i Udlandet ikke vokser, men snarere aftager, saadan som Forholdene har udviklet sig i den senere Tid. Jeg vil da blot parentetisk i denne Forbindelse henvise til, at der maaske paa andre Omraader er Mulighed for at øge Kartoffeldyrkningen, nemlig til Fremstilling af en øget Mængde Spirit, der kunde bruges til Indblanding i Benzin til Motorbrug. Det er ikke alene praktisk, men det er ogsaa i adskillige Lande Lov, at Benzinen skal blandes med Spirit — i Sverige blandes der saaledes 25 pCt. Spirit ind i Benzinen —, og ad denne Vej vil det være muligt, ikke alene at forøge Spiritproduktionen, men derigennem naturligvis ogsaa de dyrkede Kartoffelarealer.

Jeg vil gerne tillade mig en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Vesterager, som pegede paa, at hans Parti i en Aarrække havde ønsket en Beskyttelse for Kartoffelmelsfabrikationen, saaledes at vi kunde overtage denne for egen Regning her i Danmark, men Tilslutning havde ikke været at opnaa i dette høje Ting eller i den høje Rigsdag overhovedet. Her-